

Mødet den 25. Maj 1916.

Efter at

Formanden havde aabnet Mødet, bød han Skomagermester Erik Olesen, der var indtraadt i Byraadet i Stedet for Landstingsmand Harald Jensen, Velkommen og udtalte Haabet om godt Samarbejde. Taleren meddelte dernæst, at den socialdemokratiske Gruppe havde anmodet om, at Hr. Olesen blev indvalgt i de samme Udvalg, som Hr. Harald Jensen havde haft Sæde i. Antagelig havde ingen noget der imod.

Olesen takkede.

Det vedtoges at vælge Olesen til Medlem af Alderdomsunderstøttelsesudvalget, Legatudvalget, Forskønnelsesudvalget, Udvalget for Affattelse af kommunale Valglister og Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

1. (J. Nr. 108—1916). Cirkulære af 19. April 1916 fra Indenrigsministeriet angaaende **Foranstaltninger til forøget Tørveproduktion.**

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 138—1916). Bekendtgørelse af 12. Maj 1916 fra Landbrugsministeriet om **Ophævelse af Forbudet mod Overførsel af klovbærende Dyr fra Jylland til Østifterne.**

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 94—1916). Skrivelse fra Indenrigsministeriet angaaende Byraadets Andragende om Tilladelse til at opføre et større Beløb end det normerede som virkelig **Udgift til Kvarterer for den i Foraaret her indkvarterede Styrke**, saalydende:

»I det med Amtets paategnede Erklæring af 25. Marts d. A. modtagne Andragende har Aarhus Byraad anholdt om Indenrigsministeriets Samtykke til, at der i den halvaarlige Indkvarteringsgodtgørelse maa opføres som virkelig Udgift ved Tilvejebringelsen af Kvarter udenfor Kasernen til ca. 350 Menige og Underkorporaler fra den 20. Marts d. A. at regne et efter Ministeriets Skøn nærmere fastsat forhøjet Beløb pr. Manddag.

I denne Anledning skal man efter stedfunden Brevveksling med Krigsministeriet til Efterretning og videre Bekendtgørelse meddele, at det ansøgte Samtykke ikke har kunnet meddeles.«.

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 142—1916). Meddelelse om Afholdelsen af **den kommunale Installatørprøve** i København, Aarhus og Odense i Maj 1916.

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 49—1916). Skrivelse fra Justitsministeriet om, hvorvidt Byraadet vil medvirke til Oprettelse af **Kursus i Aarhus for Uddannelse af Desinfektører**.

Fra Sygehusudvalget forelaa Indstilling om at besvare Justitsministeriets Skrivelse saaledes:

»Man kan tiltræde Tanken om Oprettelse af et saadant Kursus, og det kan oprettes paa Marselisborg Hospital under Amtslægens Overledelse.

Uddannelsestiden bør formentlig fastsættes til 3 Maaneder, og to Elever ad Gangen kan deltage deri. Hospitalet kan levere Eleverne Kost og Logi gratis, mod at de deltager i det daglige Desinfektionsarbejde skiftevis ved Rum- og Ovndesinfektion, men altid under en uddannet Desinfektørs Ledelse.

I Uddannelsestiden vil der blive givet Eleverne teoretisk Undervisning af Amtslægen og Kredslægen.

Uddannelsen kan man tænke sig afsluttet med en Prøve, ved hvilken Eleverne kan erhverve sig et Eksamensbevis.

Man kunde ønske, at hver af Eleverne betalte 30 Kr. for Eksamensbeviset, og at dette Beløb skulde tilfalde Hospitalets uddannede Desinfektører som Godtgørelse for den af dem ydede Undervisning.

En Oversigt over de af Hospitalet udførte Desinfektioner i Tiden fra 1. April 1915 til 31. Marts 1916 følger hoslagt«.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 141—1916). Andragende fra Inspektionen for Domkirken om **Kommunens Garanti for et Laan paa 15000 Kr. til et nyt Varmeapparat m. m. til Kirken.**

Formanden bemærkede, at Kirkeinspektionen længe havde paatænkt at anskaffe et nyt Varmeapparat til Domkirken, og at dette maatte anbringes et Sted udenfor Kirken, hvorfor man ogsaa i nogen Tid havde søgt at finde en dertil egnet Ejendom. En saadan havde man nu fundet i Skolegade, men det var nødvendigt, at Kirken laante 15000 Kr., for hvilket Laan Inspektionen altsaa nu søgte Kommunens Garanti.

N. J o h. L a u r s e n udtalte at Kirkens gamle Varmeapparat forlængst burde have været kasseret, og at et nyt var ganske nødvendigt. Taleren ønskede at vide, om der var nogen Mulighed for, at det ny Apparat kunde blive installeret saa snart, at det kunde tages i Brug til Vinteren.

F o r m a n d e n oplyste, at det var Meningen at fremskynde Sagen det mest mulige, men at Installationen næppe vilde være tilendebragt inden Vinteren.

M a g n u s N i e l s e n fandt det noget dristigt af Kirkeinspektionen at købe Ejendommen i Skolegade, inden der var foretaget nærmere Undersøgelse af, hvilke tekniske Vanskeligheder der var forbundet med at føre saa store Tunneller, som der her var Tale om, gennem Gaderne. Da Bro-lægningsudvalget af Bladene havde set, at Ejendommen var købt i det tilsigtede Øjemed, havde det ladet Stadsingeniøren undersøge disse Vanskeligheder, og saa vidt man paa nuværende Tid kunde skønne, vilde der kun blive Vanskeligheder med Hensyn til Kloakkerne. Disse Vanskeligheder kunde ganske vist nok overvindes, men selvfølgelig maatte Domkirken bære de deraf følgende Udgifter. Ellers kunde Taleren ganske slutte sig til Tanken om at give Kirken et nyt Varmeapparat.

F o r m a n d e n ansaa det for givet, at alle Udgifter ved Foranstaltningens Gennemførelse blev afholdt af Kirken. At Ejendommen allerede var blevet købt, skyldtes, at Sagen hastede saa stærkt, at man havde været nødt til at tage Ejendommen paa Haanden, men selvfølgelig var Købet afhængigt af Kirkeministeriets Approbation. Iøvrigt havde Ministeriets Konsulent i den Slags Sager anbefalet Ordningen og maatte altsaa være klar over, at der ikke vilde blive større Vanskeligheder

forbundet med at føre Varmeledningerne gennem Gaderne.

N. Joh. Laursen mente, at der maaske kunde være Tale om at søge Statstilskud til Foranstaltningen, da Domkirken ikke blot var Sognekirke, men ogsaa en Bygning af Landsbetydning.

Formanden troede dog ikke, der som Regel blev givet Statstilskud, naar det drejede sig om Installation af et nyt Varmeapparat.

Det vedtoges at give den ansøgte Garanti.

7. (J. Nr. 136—1916). Til Erklæring forelæa et til Justitsministeriet indgivet Andragende fra Købstadforeningen om, at der ved Lov gives Byraadene Ret til at forhøje **Hundeafgiftens Størrelse**.

Fra Budgetudvalget forelæa Indstilling om at tiltræde Andragendet.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 140—1916) Valg af 2 Medlemmer til **Besigtigelses- og Ekspropriationskommissionen vedrørende Anlægget af en Godsbanegaard i Aarhus**.

Mikael Johansen stillede Forslag om at overlade til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse at vælge de to Medlemmer.

Mousten foreslog at vælge Hr. Jakob Jensen.

Mikael Johansen foreslog at vælge Hr. Møller.

Møller og Jakob Jensen valgtes.

9. (J. Nr. 147—1916). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om **Kommunens Overtagelse af Marselisborg Skole**, saalydende:

»Efter at Forældreraadet for Marselisborg Skole havde faaet Meddelelse om den i Byraads-mødet den 23. Marts tagne Beslutning, hvorefter Byraadet fastholder sine tidligere stillede Vilkaar for Kommunens Overtagelse af Skolen nemlig, at den frigjordes for 2. og efterfølgende Priori-

teter, har Udvalget fortsat Forhandlingerne med Forældreraadet og Skolens økonomiske Udvalg om den nærmere Ordning med Hensyn til disse Prioriteters Indfrielse. Udvalget har herunder stillet i Udsigt, at for saa vidt Pantekreditorerne vilde give Afkald paa 60 % af deres Fordringers Paalydende, vilde Udvalget foreslaa Byraadet, at Kommunen tilskød $\frac{3}{4}$ af de resterende 40 % + Renter, naar der fra de skolesøgende Børns Forældre tilvejebragtes $\frac{1}{4}$ eller 10 % af den ommeldte Pantegæld, der med paaløbne Renter til $\frac{11}{6}$ 1916 er opgjort til 71210 Kr. 91 Øre, alt under Forudsætning af, at Skolens Drift var sikret indtil det ny Skoleaars Begyndelse. Fra Forældreraadet har Udvalget derefter modtaget vedlagte til Byraadet stilede Skrivelse af 22. d. M., hvoraf det fremgaar, at det er lykkedes at tilvejebringe det stipulerede Tilskud fra Forældrene paa 7121 Kr. og yderligere til delvis Dækning af en 4. Prioritet paa 4100 Kr., hvis Indfrielse Udvalget mente maatte paahvile Skolen alene, 30 % af nævnte Beløb med paaløbne Renter; derimod er det ikke lykkedes at fremskaffe det fulde til Skolens Drift til Skoleaarets Udgang fornødne Beløb, idet der til denne Post mangler ca. 1500 Kr.

Uagtet Forældreraadet saaledes ikke fuldt har kunnet fyldestgøre de fra Udvalgets Side stillede Krav, har Udvalget dog enstemmig vedtaget at indstille til Byraadet, at dette i sit første Møde tager endelig Beslutning om Marselisborg Skoles Overgang til Kommunen paa det i Forældreraadets nævnte Skrivelse foreslaaede Grundlag, hvortil Udvalget dog skal bemærke, at man vil anse det for rettest, at Byraadet i Stedet for at yde det af Forældreraadet

krævede Tilskud af 1500 Kr. til Driften i Resten af Skoleraadet, nedsætter det fordrede Bidrag fra Forældrene med et tilsvarende Beløb, saaledes at Driften indtil Overtagelsen bliver Kommunen uvedkommende. Hvad dernæst angaar den af Forældreraadet paa Bidragydernes Vegne udtalte Forventning om, at Skolepengene ikke vil blive forhøjede, mener Udvalget ikke, det vil være rigtigt at afgive noget Løfte i saa Henseende.

Endelig vil Udvalget foreslaa, at Kommunen til de af Forældrene tegnede 30 % af 4. Prioriteten tilskyder 10 %, saaledes at Kreditorerne (4 Haandværksmestre, der har foretaget Bygningsarbejder paa Skolen) kunne blive ligestillede med de øvrige Pantekreditorer.

Hvis Udvalgets Indstilling vedtages, vil Kommunens direkte Udgift ved Skolens Overtagelse altsaa blive:

til Indfrielse af 2. og 3. Prioritet ca.	28484 Kr.
÷ Forældrenes Bidrag.....	5621 »
	22853 Kr.

til 4. Prioriteten 10 % af ca. 4500

Kr.	ca.	450	»
----------	-----	-----	---

Salær til Sagfører Høyer for hans Med-

virken ved Sagens Ordning	ca.	400	»
---------------------------	-----	-----	---

Salær til Højesteretssagfører Shaw	ca.	700	»
------------------------------------	-----	-----	---

En Forudsætning for Kommunens Overtagelse af Skolen maa det naturligvis være, dels at denne, hvad der formentlig ikke kan være Tvivl underkastet, opnaar Dimissionsret ogsaa under den ny Ordning, dels at Undervisningsministeriet stiller sig imødekommende paa de i Sagfører Høyers Skrivelse af 3. d. M. nævnte Punkter, saaledes at Gælden til Sorø Akademi 150000 Kr. kan forblive indestaaende

paa 1. Prioritet til 4 % p. a. uden Afdrag, at de paaløbne og ikke betalte Renter indtil 11. Juni 1916 eftergives, og endelig søger udvirket, at Skøde og Obligation fritages for Stempel og Tinglæsningsgebyr.

I Henhold til foranstaaende tillader man sig at indstille til Byraadet, at Udvalget bemyndiges til at afslutte endelig Overenskomst om Marselisborg Skoles Overtagelse af Aarhus Kommune paa de foran anførte Vilkaar, og saaledes at Skolen derefter opretholdes som fuldstændig højere Almenskole med alle Undervisningsretninger alene for betalende Elever, dog at der i Gymnasiet vil kunne bortgives et Antal Fripladser til Børn fra Mellem-skolen i Kommunens Borgerskoler, der bestaa Optagelsesprøven.«

F o r m a n d e n havde været noget betænkelig ved at sætte denne Sag paa Dagsordenen for det offentlige Møde, men havde dog gjort det, fordi Sagen ogsaa havde en mod Borgerne vendt Side. Forhaabentlig vilde man imidlertid ved Behandlingen for aabne Døre indskrænke sig til at omtale Sagens økonomiske Side og vente med Omtalen af de andre Forhold til det lukkede Møde.

M ø l l e r forelagde Indstillingen, som han gennemgik i alle Enkeltheder, og bemærkede endvidere, at Skolen i Henhold til Indstillingen altsaa vilde komme til at staa Kommunen i ca. 175000 Kr., og at man for denne Sum vilde faa Bygningerne, Samlingerne, Skolemateriellet og en Grund paa 41000 □ Alen. Med Hensyn til Skolens Drift betonedes Taleren, at Forudsætningen for den hele Ordning var, at Skolen skulde fortsættes som fuldstændig højere Almenskole for betalende Elever uden Fripladser i Mellem- og Realklasserne, hvilket var unødvendigt, da Kommu-

nens øvrige Mellem- og Realklasser var gratis, men med Friplads i Gymnasiet for de Elever fra Kommunens Mellem-skoler, som bestod Optagelsesprøven. Overfor Marselisborg Skoles nuværende Lærerpersonele stod Byraadet ganske frit. Naar Kommunen overtog Skolen, skulde Rektoren vælges af Kongen og Lærerne beskikkes af Skoledirektionen efter Byraadets Indstilling, altsaa ganske som Kommunens øvrige Lærere. Noget andet var, at man selvfølgelig maatte søge at knytte de bedste Kræfter til Skolen, man kunde faa, saaledes at Skolen kunde staa Maal med de bedste i Landet. Kun overfor Pedellen var man bundet til 1. April næste Aar. Angaaende Kommunens aarlige Tilskud til Skolens Drift kunde dog intet bestemt siges. I de Byer, hvor man havde lignende kommunale Skoler, altsaa i Helsingør, Kolding, Vejle og Fredericia, var Tilskudet fra 3000 Kr. til 15000 Kr. om Aaret. Udvalget ansaa det for forsvarligt at afholde Overtagelssesudgiften af Marselisborgsfonden.

M i k a e l J o h a n s e n var enig med Udvalget i, at Skolen skulde bevares for Byen, men ikke i den Maade, Udvalget foreslog, idet det formentlig vilde være ret farligt at skabe Præcedens for, at Kommunen overtog en Banks og private Borgeres Forpligtelser. Taleren kunde ikke være med til at knæsatte et saadant Princip og kunde derfor ikke stemme for Indstillingen, men vilde heller ikke stemme imod. Iøvrigt kunde Taleren ikke tro andet, end at Sagen maatte henvises til Budgetudvalget og Skoleudvalget, inden der blev truffet Afgørelse. Antagelig var dette ogsaa Formandens Mening.

M a r t h i n H a n s e n delte Hr. Mikael Johansens Betænkkeligheder og mente, at Skolens Drift vilde blive meget dyrere for Kommunen end

for private. Desuden var det ganske urimeligt, at en Skole skulde disponere over et Areal paa 3 Tdr. Land.

M i k a e l J o h a n s e n gjorde opmærksom paa, at der i Indstillingen først havde staaet, »at der i Gymnasiet vil kunne bortgives et nærmere fastsat Antal Fripladser til Børn fra Mellemskolen i Kommunens Borgerskoler«, men at Ordene »nærmere fastsat« var blevet streget ud. Ved denne Ændring overlod man det i Virkeligheden til Byraadet at gøre alle Pladser i Gymnasiet til Fripladser, saa Taleren maatte bestemt holde paa, at de overstregede Ord blev staaende.

N. J o h. L a u r s e n kunde godt forstaa, at Formanden havde været betænkelig ved at lade Forhandlingerne foregaa for aabne Døre, men skulde dog ikke stille Forslag om at lade Sagen overgaa til Behandling for lukkede Døre, fordi Byraadet jo sikkert burde udtale sig om Sagens økonomiske Side, saaledes at Borgerne kunde følge med. Det var da formentlig kun denne Side af Sagen, der i Øjeblikket laa for. Det, der talte for, at Byen bragte et Offer i denne Sag, var dels, at Katedralskolen ikke kunde optage dem, der ønskede at optages, og dels, at det havde Betydning for denne Skoles Drift, at der i Kommunen fandtes en Skole af lignende Art. Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse havde sikkert opnaaet en Del, og den af Hr. Mikael Johansen udtalte Betænkelighed kunde ikke være afgørende. Hovedspørgsmaalet var, om de Værdier, man fik, svarede til det, man skulde give, med andre Ord om Skolen og Grunden var 175000 Kr. værd, og hvor meget den aarlige Udgift vilde tynde paa Byens Budget. At Skolen med Grund i sin Tid var vurderet til 300000 Kr., tydede paa, at det

var forsvarligt at overtage den efter Udvalgets Indstilling. Taleren vilde derfor stemme for Indstillingen, men samtidig vilde han henstille til Formanden at begrænse Diskussionen for aabne Døre til Sagens økonomiske Side og lade Resten udgaa til Behandling for lukkede Døre.

Formanden bemærkede, at Hr. N. Joh. Laursens Henstilling stemte godt med Talerens indledende Udtalelser. Hvor vidt der skulde tages Beslutning i Dag, eller om Sagen skulde henvises til Budgetudvalget og Skoleudvalget, kunde bestemmes for lukkede Døre.

Møller udtalte, at Udvalget ønskede den i Indstillingen omtalte Bemyndigelse i Dag, fordi Sagen ikke taalte Opsættelse. Da Udvalget anviste, hvor Pengene skulde tages, havde det ikke anset det for nødvendigt at lade Sagen gaa til Budgetudvalget. Hr. Mikael Johansen havde ikke Ret i, at der ved at følge Indstillingen blev skabt et farligt Præcedens, idet de, der havde 3. Prioritet, tillige havde 1. Prioritet i Skolens Materiel og Samlinger og kunde borttage disse Værdier, hvilket vilde skabe Uro, ja maaske Kamp om Ordningen af Forholdene. Da Udvalget var blevet enigt om Indstillingen, havde Sekretæren formet denne og tilføjet de Ord »nærmere fastsat«, som senere var bleven overstreget, fordi de ikke var i Overensstemmelse med Udvalgets Beslutning. Som før bemærket var der ikke Tale om Fripladser før i Gymnasiet. Det var meget rigtigt, at der hørte en stor Grund til Skolen, men naar Kommunen overtog Skolen, kunde der altid forhandles om, hvad der skulde gøres ved Grunden. Taleren vilde meget nødigt, at Sagen ikke blev færdig i Dag, men skulde intet have imod, at Afgørelsen blev truffet i det lukkede Møde.

Jakob Jensen oplyste, at Sagen paa det første Stadium havde været i Skoleudvalget, men at kun Udvalgets Mindretal havde givet noget reelt Svar, medens Flertallet intet havde svaret. Mindretallets Svar var gaaet ud paa, at Skolen havde gjort sin Nytte og fremtidig ogsaa nok kunde gøre det. Den herværende Statsskole kunde ikke modtage flere Elever, end den kunde, da Byen kun havde 10000 Elever, og naturligvis meldte der sig nu, da Indbyggerantallet var 6—7 Gange saa stort, langt flere. En Del Forældre var saaledes henvist til at sende deres Børn til en anden By, hvilket var til stor Bekostning for Forældrene og til Skade for Byen. Spørgsmaalet om Overtagelsen af en Del af Bankens og de privates Forpligtelser havde været fremme i Byraadet, uden at nogen havde modsat sig en saadan Ordning. Efter alt foreliggende troede Udvalget, at Forholdene kunde ordnes saaledes, at man i Marselisborg Skole kunde faa en Mønsterskole, der vilde blive til Gavn for Eleverne og til Glæde og Anseelse for Byen. Spørgsmaalet om det ret store Grundareal havde været fremme i Udvalget, og Taleren skulde i det lukkede Møde motivere, hvorfor Skolen burde beholde det store Areal. I Udvalget havde Hr. Harald Jensen og Taleren fremhævet, at det for dem politisk set var et Principbrud at være med til at ordne dette Skoleforhold som foreslaaet, men at de dog kunde gaa med, naar man bibeholdt, ja udvidede Adgangen til Fripladser i Gymnasiet. Det havde hele Tiden været Talerens Opgave at skabe en saadan Skoleordning, at de daarligst stillede kunde føres frem til den bedste Oplysning og Oplæring. Hr. Mikael Johansen havde nu givet til Kende, at han var imod, at Børnene fra Borgerskolerne blev Studenter.

Skulde der imidlertid blive rettet en eneste Smule i den paagældende Passus i Indstillingen, vilde ikke en eneste Socialdemokrat stemme for Ordningen, og det vilde saa blive dem, der ændrede Bestemmelserne, og ikke Socialdemokraterne, der væltede Sagen. Hidtil var kun 3 Elever fra Børgerskolerne blevet Studenter ved Marselisborg Skole, men forhaabentlig blev der flere i Fremtiden; altsaa flere og flere, der fik Fripladser i Skolens Gymnasium. Dersom Taleren ikke havde haft den Tro, kunde han ikke have gaaet med til den foreslaaede Ordning. Taleren havde tænkt, at Hr. Mikael Johansen havde været for fornuftig til at drage dette Spørgsmaal frem, men det maatte selvfølgelig blive Hr. Johansens Sag. Taleren havde intet imod, at de, der havde Raad til at betale for deres Børns Undervisning, blev hjulpet noget, naar der ogsaa blev Hjælp til dem, der ikke havde Raad. Selvfølgelig kunde Byraadet til enhver Tid beskære Skolens Areal, men Taleren vilde ikke være med dertil i en saadan Grad, at Skolen ikke kunde kaldes en Mønsterskole. Man maatte lave det saaledes for de unge, at de kunde befinde sig godt i Skolen, og da Kommunen jo ikke var fattig paa Jord, var der ingen Grund til at beskære Skolens Areal saaledes, at der blev mindre skønt derude. Eleverne maatte have gode Omgivelser at hente friske Kræfter i.

Simonsen udtalte, at Sagen maaske næppe var en særlig fin Forretning, hvis den udelukkende skulde ses fra et Forretningsstandpunkt, men at man dog vist tidligere havde gjort lige saa daarlige Forretninger. Hvis man derimod spurgte, om Bekostningen stod i Forhold til de Værdier, man fik, synes Sagen ikke saa gal. Hver ☐ Alen, man fik overdraget, kom til at staa i 4 Kr. 33

Øre med paastaaende Bygninger; maaske var denne Pris lidt høj, men ikke uhørt. Det var imidlertid ikke et Forretningssynspunkt, der skulde gøres gældende, men Spørgsmaalet om, hvorvidt man vilde gavne Byen eller ej, og fordi man vedtog denne Indstilling, havde man absolut ikke knæsat noget Princip, hvorefter man skulde overtage Bankers eller privates Forpligtelser. Maaske kunde det siges, at det i nogen Grad var at gaa imod Socialdemokratiets Princip at gaa med til den foreslaaede Ordning, men man opnaaede jo at aabne Adgang for Borgerskolens Børn til Studentereksamen, og det var nok noget værd. Det var netop Overstregningen af Ordene »nærmere fastsat« i Indstillingen, som gjorde, at Taleren eventuelt vilde stemme for Ordningen. Dog maatte han gaa ud fra, at man, naar Kommunen overtog Skolen, ingen Forpligtelse havde overfor nogen af Skolens hidtidige Lærerkrafter, samt at Kommunens Tilskud til Skolens Drift ikke kom til at overstige det Beløb, Fripladserne kostede. Taleren ønskede nemlig ikke at være med til at give kommunalt Tilskud til Forældre, der selv kunde og vilde betale.

Marthin Hansen ansaa det for givet, at Overtagelsen af Skolen vilde betyde en Byrde for Skatteyderne. Saa længe Sorø Akademi havde 1. Prioritet i Skolen, disponerede Kommunen ikke over Jorden. Der burde derfor inden Overtagelsen fremskaffes en Ordning, hvorefter Akademiet tillod Byen at borttage et Par Tønder Land fra Skolen. Naar Skoven laa lige op ad Skolen, kunde man ikke ønske mere. Byen havde ikke Raad til at flutte sig med at lade Skolen beholde et Areal paa 3 Tdr. Land. Taleren maatte derfor som Betingelse for at stemme for Indstillingen forlange, at

der blev skabt en saadan Ordning, at Byen kunde disponere over de 2 Tdr. Land.

N. J o h. L a u r s e n var ikke forundret over at høre, at Hr. Jakob Jensen efter egen Mening fra første Færd havde været paa den rigtige Side i denne Sag, det var Hr. Jakob Jensen jo altid, og at Taleren havde været paa den forkerte ligeledes efter Hr. Jakob Jensens Forstaaelse. Det, der var blevet forhandlet om den Gang, havde imidlertid været, om det var muligt for Forældrene at fortsætte Skolens Drift med et Tilskud fra Kommunen, og man havde saa spurgt Skoleudvalget, om det havde en saadan Interesse i at bevare Skolen, og det vilde bringe et Offer derfor. Herpaa havde Taleren givet Svar. Hvis man skulde naa til en Løsning af Sagen, maatte sikkert nogle af de Betingelser, der blev opstillet fra forskellige Sider, falde bort. Hovedsagen var, at man vist fra alle Sider ansaa det for et Gode for Byen at bevare Skolen, og at man vilde bringe et Offer derfor. Sidehensyn maatte ikke være afgørende. Sandsynligvis vilde kun et meget lille Antal Børn fra Borgerskolerne søge Friplads i Gymnasiet, da den fri Undervisning kun var en lille Del af de Ofre, der maatte bringes for at holde den unge frem til Studeringerne. Den af Hr. Simonsen anførte Betingelse for at stemme for Ordningen, nemlig at Kommunens Tilskud ikke maatte overstige det, Fripladserne kostede, var næppe holdbar. Sorø Akademi vilde sikkert være villig til Forhandling, hvis der senere blev Tale om at sælge en Del af Jorden bort. Dersom man opstillede for mange Betingelser for at stemme for Ordningen, blev Sagens Gennemførelse umulig; man burde stemme for Sagen, som den laa, og saa bringe Skolen frem med de Midler, der var til Raadighed.

M i k a e l J o h a n s e n skulde gerne indrømme, at Byraadet havde gjort lige saa daarlige Forretninger før, men saa deri ingen Grund til at blive ved med at gøre daarlige Forretninger. Det var en gammel Kendsgerning, at Hr. Jakob Jensen og Taleren havde modsatte Anskuelser om Skolesagen. Hr. Jakob Jensen havde sagt noget, der ikke passede, nemlig at der ingen Indsigelse var gjort imod, at Kommunen skulde betale de privates Gæld; thi da Sagen en af de første Gange var fremme i Byraadet, havde Hr. Møller netop udtrykkelig fremhævet, at der ikke kunde være Tale om noget saadant. Naar Udvalget havde haft Sagen i $1\frac{1}{2}$ Aar, maatte Budgetudvalget dog have Lov til at beskæftige sig med den i 8 Dage. Taleren saa hellere, at Skolen blev ledet af en dygtig privat Mand, end at man gjorde den til en Kommuneskole, men naar ikke andet kunde være, maatte man jo gaa med dertil, da Skolen ikke burde nedlægges. Naar Ordene »nærmere fastsat« blev slettet, vilde man være ude i det rent vilkaarlige med Hensyn til Fripladser, og det kunde Taleren ikke billige.

M ø l l e r bemærkede overfor Hr. Simonsen, at man som før fremhævet vilde komme til at staa ganske frit overfor Skolens Lærerpersonele, kun Pedellen var man bundet til indtil 1. April. Kommunens Tilskud kunde umuligt begrænses til det Beløb, som Fripladserne kostede. Taleren kunde trøste Hr. Marthin Hansen med, at Grunden vist slet ikke vilde blive behæftet, idet Gælden antagelig blev paa et almindeligt Kommunelaan. Overstregningen var foretaget, fordi de to Ord ikke var i Overensstemmelse med det, Udvalget var blevet enigt om. Taleren var enig med Hr. N. Joh. Laursen i, at Skolepengene kun var en lille Del

af Udgiften, Kost og Ophold betød mere. Forøvrigt var der ikke meget ved at blive Student, hvis man ikke kunde gaa videre.

J a k o b J e n s e n havde troet, at Hr. Marthin Hansen kunde have tænkt sig, at Sorø Akademi maaske vilde nøjes med en almindelig Obligation, hvad det utvivlsomt vilde være godt tilfreds med. Til Hr. Møllers Slutningsbemærkning bemærkede Taleren, at det var af stor Betydning for et ungt Menneske, som vilde gaa over i praktisk Virksomhed, at have Studentereksamen. For hvert Trin et ungt Menneske stod over den almindelige Borgerskoleungdom, havde det en Chance mere.

S i m o n s e n troede ligesom Hr. N. Joh. Laurssen, at der i hvert Fald foreløbig kun vilde blive Tale om et meget lille Antal Fripladser, men netop derfor maatte man blive mere betænkelig ved at høre Hr. Mikael Johansen ivre saa stærkt imod, at Ordene: »nærmere fastsat« var blevet slettet. Hr. Johansens Iver kunde tyde paa, at man tilsigtede paa en eller anden Maade at faa Adgangen til at erhverve Friplads umuliggjort. Skulde det være Tilfældet, kunde Taleren ikke stemme for Overenskomsten, idet der saa kun var Tale om at give et stort Tilskud til Uddannelsen af Storborgernes Børn, uden at man tog Hensyn til Smaafolks Børn. Det var allerede ret meningsløst, at Mellemskole- og Realklasserne var forbeholdt de velhavendes Børn, idet der jo let kunde komme en saadan Situation, at det kunde være heldigt at lade en Del af Børnene fra Borgerskolernes Mellem- og Realklasser gaa til Marselisborg Skole. Det vilde være meget beklageligt, hvis Ordningen skulde medføre en betydelig Udgift for Kommunen udover det, Fripladserne kostede; thi derved fik Sagen en noget andet Karakter, end Taleren kunde finde til-

talende. Som Instillingen forelaa, kunde Taleren dog stemme for den.

Marthin Hansen mente, at hvis Udvalget havde tænkt sig Sagen ordnet med Sorø Akademi ved en almindelig Obligation, havde der nok staaet noget derom i Indstillingen. Det var vist meget tvivlsomt, om Akademiet gav Afkald paa en Ret, som det havde.

N. Joh. Laursen maatte protestere imod, at nogen skulde have til Hensigt at ville begrænse Fripladsernes Antal. Hidtil havde alle, der havde søgt om Friplads i Gymnasiet, faaet det, og Indstillingen gik jo netop ud paa at fortsætte hermed. Naar Skolepengene skulde afgive en væsentlig Del af Driftsudgifterne, var det givet, at Mellem- og Realskoleklassernes Børn maatte komme fra velhavende Hjem, da Skolepengene ikke blev saa helt smaa.

Simonsen havde ikke talt om Skolepengene, men kun om, at Kommunens Tilskud ikke burde være større end Udgiften til Fripladserne.

Sagen overgik til videre Behandling for lukkede Døre.

10. (J. Nr. 143—1915). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om at sælge et Areal paa 5200 m² ved Artillerikasernen til **Arbejdernes Byggeforening** til Villabebyggelse for 5 Kr. pr. m² og med en Udbetaling af 10 % af Købesummen i December Termin 1917 og 4 % p. A. i Rente af Restbeløbet.

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 107—1916). Indstilling fra Lønudvalget vedrørende Spørgsmaalet om **Dyrtidstillæg til Lærerpersonalet**.

Møller udtalte, at Lønudvalget ikke kunde anbefale, at Lærerne fik noget kommunalt Dyrtids-

tillæg, idet de havde faaet Dyrtidstillæg af Staten og saaledes vilde faa dobbelt Portion, hvis Kommunen ogsaa gav dem.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 151—1916). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse angaaende **Anvisning af Plads til et Børneoptagelseshjem.**

Møller meddelte, at Fattigudvalget havde anmodet Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om at anvise Grund til et Optagelseshjem, og at Udvalget mente, at der ved Langelandsgade var en passende Plads. Denne, som var nærmere angivet paa det ved Sagen liggende Kort, var paa 3120 m², og da Fattigudvalget kunde akceptere Pladsen, indstillede Udvalget, at denne blev stillet til Fattigudvalgets Disposition.

Carl Laursen bemærkede, at det havde varet lidt over $\frac{1}{2}$ Aar, inden Fattigudvalget havde faaet Svar fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse. Sagens Forhaling skyldtes altsaa ikke Fattigudvalget.

Jakob Jensen haabede, at man, selv om det havde varet længe med Anvisningen af Pladsen, vilde erkende, at den anviste Plads var ganske udmærket.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 539—1915). Andragende fra Christiansbjerg Grundejerforening om Anbringelse af 5—6 Lygter mere paa Niels Ebbesensvej og et Par **Lygter paa Trøjborgvejs Forlængelse.**

Fra Belysningsudvalget forelaa Indstilling om, at det ansøgte ikke bevilges.

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 64—1916). Fra Forsørgelsesudvalgene forelaa følgende Meddelelse om den ved Mødet den

19. Maj 1916 med Mæglingsraadet indgaade **Overenskomst angaaende kommunal Lægehjælp.**

»Det indberettes herved tjenstligst, at der ved Medvirkning af det i Lov Nr. 88 af 21. April 1914 om kommunal Lægehjælp, § 2, ommeldte Mæglingsraad under 19. ds. er indgaaet Overenskomst mellem befuldmægtigede Repræsentanter for Aarhus Byraad paa den ene Side og for Lægeforeningen for Aarhus og Omegn paa den anden Side om Udøvelsen af kommunal Lægehjælp i Aarhus Kommune, saaledes som ommeldt i det med Byraadets Skrivelse af 14. April d. A. til Mæglingsraadet indsendte Forslag, dog at Lægernes faste Honorar (jfr. Forslagets Post 4, 1. Punktum) fastsættes som efternævnt, nemlig:

fra 1. April 1916 til 1. April 1918:

- 12 Kr. aarlig for hver enlig Person eller Familie, der af Kommunen tilstaas fri Lægehjælp enten som alderdomsunderstøttet, fattigunderstøttet eller understøttet med »alene Lægehjælp« efter Fattiglovens § 44 a,

fra 1. April 1918 til 1. April 1921:

- 14 Kr. aarlig for hver enlig Person eller Familie, der tilstaas fri Lægehjælp enten som alderdomsunderstøttet eller fattigunderstøttet og

- 12 Kr. aarlig for hver enlig Person eller Familie, der tilstaas »alene Lægehjælp« efter Fattiglovens § 44 a.«

Godkendtes.

15. (J. Nr. 257—1915). Forslag fra Bestyrelsen for **Aarhus Museum** om, at Samlingerne forsikres mod Indbrudstyveri.

F o r m a n d e n forelagde den af Udvalget for

Bygninger og Inventar afgivne Indstilling om, at Byraadet ikke tiltræder Forslaget.

M o u s t e n spurgte, hvor meget det aarlige Præmiebeløb vilde beløbe sig til.

F o r m a n d e n oplyste, at det aarlige Præmiebeløb vilde blive 172 Kr. 50 Øre.

Indstillingen vedtoges.

16. (J. Nr. 139—1916). Andragende fra **Ormslev Børnehjem** om Bevilling af det sædvanlige Tilskud paa 200 Kr.

Bevilgedes.

17. (J. Nr. 2²—1916). **Købekontrakt** med Murermester L. C. Larsen angaaende en Byggegrund ved Vejlegade.

Godkendtes.

18. (J. Nr. 22¹—1916). **Købekontrakt** med Murermester C. J. Rasmussen & Murer J. Jensen angaaende en Byggegrund ved den ny Kirkeplads.

Godkendtes.

19. Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens § 21** for:

a. (J. Nr. 2²¹—1916) Østergade 54.

b. (J. Nr. 2²⁴—1916) Guldsmedgade 20.

c. (J. Nr. 2²²—1916) Østergade 8.

Anbefaledes.

20. (J. Nr. 59—1916). **Ligningskommissionens Nedsættelser** i Hovedligningen for 1916--17.

Toges til Efterretning.

21. (J. Nr. 21¹—1916). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om ny **Byggelinie for Vestergade paa Strækningen fra Vesteralle til Grønnegade.**

Indstillingen vedtoges.